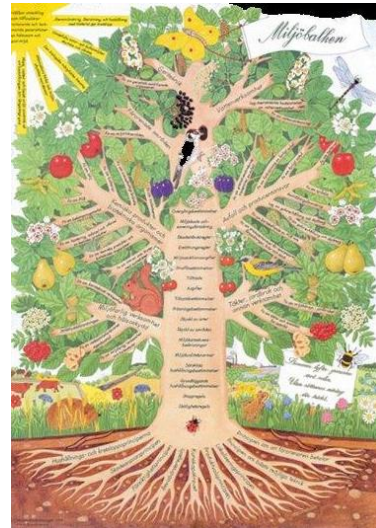

NATURVÅRDSVERKETS VÄGLEDNING OM 2 KAP. MILJÖBALKEN

Torunn Hofset

Varför en vägledning om 2 kap. miljöbalken?

- Miljöbalksprojektet
 - Inspel
 - Praxisgenomgång
 - Dialoger
- Behovsenkät om vägledning

Inspel om 2 kap. miljöbalken

”Svårt att ställa krav utifrån ramlagstiftning.”

”Domstolar och myndigheter motiverar mycket sällan villkor och andra krav på ett korrekt sätt utifrån 2 kap.”

”Varje enskilt krav borde motiveras utifrån aktuell bestämmelse i 2 kap och avvägning enligt 2 kap 7 §.”

”Hänsynsreglerna har olika tyngd beroende på verksamhet.”

”Alla väntar på praxis.”

”Kompetenshöjning hos myndigheter och verksamhetsutövare.”

”Kortsiktiga intressen väger ofta tyngre än långsiktiga bevarandointressen.”

”Rimlighetsavväga, hur då?”

”Försiktighetsprincipen bör tas på allvar!”

”Tillståndsmyndigheterna silar mygg och sväljer kameler.”

”Miljöoffensiv tolkning av 2 kap.”

Naturvårdsverkets tillsynsvägledningsansvar

- Naturvårdsverket har ansvar att vägleda tillsynsmyndigheter enligt 3 kap. miljötillsynsförordningen (2011:13)
- Naturvårdsverket har haft avstämningar med HaV, FoHM, KemI (2:4 MB)
- Samtliga myndigheter inom Tillsyns- och föreskriftsrådet har fått lämna synpunkter i remissen och varit positiva till den.

Syfte med vägledningen och innehåll

- Samla information och vägledningar om olika delar av 2 kap. miljöbalken
- Redogöra för relevanta och vägledande avgöranden
- Redogöra för Naturvårdsverkets ställningstaganden
- Möjlighet att kontinuerligt uppdatera med praxis och nya ställningstaganden

Målgrupp för vägledningen

- Tillsynsmyndigheter
- Prövningsmyndigheter
- Verksamhetsutövare när de tar fram underlag till myndigheter

Innehåll i vägledningen

- En generell del
- En specifik del med vägledning om respektive bestämmelse i 2 kap.

- Lagstiftning/förarbeten
- Praxis/avgöranden
- Naturvårdsverkets ställningstaganden
- Länkar till annan relevant vägledning

Exempel på ställningstaganden

- 2 kap. 2-6 §§ gäller både ny och befintlig verksamhet, avvägning sker genom 2 kap. 7 §
- Villkor om 2 kap. är inte en fråga av mindre betydelse som kan överlåtas
- Krav på styrka i bevisning och kunskap hos VU varierar inte bara beroende på verksamhetens karaktär utan även på miljöns känslighet

Vägledningen har varit på remiss

- 40 svar remissvar totalt
- 32 myndigheter
- 8 branschorganisationer/näringsliv/Juridiska företrädare

- De flesta är positiva till att Naturvårdsverket vägleder om 2 kap. miljöbalken
- Mer konkret vägledning efterfrågas

Synpunkter på remissen

”Bra, men mer konkret vägledning, tack!”

”Naturvårdsverket ska inte vägleda om detta!”

Vägledningen finns nu på Naturvårdsverkets hemsida

- Publicerades på webben den 9 oktober 2020.

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Hansynsreglerna--kapitel-2-miljobalken/>

- Kontinuerliga uppdateringar kommer att ske.

De olika avsnitten

- När ska 2 kapitlet användas
- Hållbar utveckling i miljöbalken
- Prövningsprocessen
- Tillsynsprocessen
- De allmänna hänsynsreglerna

Hållbar utveckling i miljöbalken

- Portalparagrafen 1 kap. 1 § miljöbalken, förarbeten och litteratur
- Hur ska miljöbalken tillämpas?
- Ekologiskt hållbart samhälle
- Miljökvalitetsmålen
- Precisera i tillståndet hur verksamheten ska medverka till att nå miljömålen och en hållbar utveckling
- Genom att uppnå de svenska miljömålen uppnår vi den ekologiska dimensionen i Agenda 2030

Prövningsprocessen

- Bestämmelserna i 2 kap. är en av utgångspunkterna för bedömningen av vilket innehåll miljökonsekvensbeskrivningen behöver ha.
- Enligt 22 kap. 1 § 4 p och 19 kap. 5 § 1 p miljöbalken ska ansökningshandlingarna innehålla de förslag till skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått samt de övriga uppgifter som behövs för att bedöma hur de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. följs.
- Verksamhetsutövaren tar fram underlaget.
- För tillsynsmyndigheten och verksamhetsutövaren är det viktigt att det är klargjort vilket utrymme det finns att ställa ytterligare krav enligt 2 kap. i förhållande till såväl det allmänna villkoret som de särskilda villkoren.

Tillsynsprocessen

- Bestämmelserna i 2 kap. utgör grunden för de krav som tillsynsmyndigheterna kan ställa på verksamheter och åtgärder.
- Tillsynsmyndigheten kontrollerar då efterlevnad av såväl 2 kap. som eventuella preciseringar.
- Ska ske i nödvändig utsträckning (26 kap. 1 §, andra stycket, MB)

De allmänna hänsynsreglerna

- Principernas innebörd
- Relevanta avgöranden
- Naturvårdsverkets ställningstaganden

- Flikar med läsanvisning, lagstiftning, begrepp och bakgrund

Avslutningsvis

- Underlätta för tillsyns- och prövningsmyndigheterna att göra bedömningar i enskilda fall samt motivera beslut utifrån bestämmelserna i 2 kap.
- Genom att tillsyns- och prövningsmyndigheterna tydligare redogör för hur de gjort bedömningarna blir det lättare att förutse vad som kan förväntas i en tillståndsprocess eller tillsynsärende.
- På så sätt kan rättssäkerheten öka genom att tillämpningen blir mer likvärdig.

FOTO: ELLIOT ELLIOT/JOHNER